

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ &
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ
& Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ταχ. Δ/νση : Μεθώνης 117, Πειραιάς,
TK 18546
Πληροφορίες : Βασίλειος Αναγνώστου
Τηλέφωνο : 210-4133730 και 210-4176752
e-mail : [sym70-pepeir5@dipe-
peiraia.att.sch.gr](mailto:sym70-pepeir5@dipe-peiraia.att.sch.gr)

Πειραιάς, Παρασκευή, 15-03-2024
Αρ. Πρωτ.: 533

ΠΡΟΣ: -Γονείς/Κηδεμόνες μαθητών/μαθητριών
-Εκπαιδευτικοί
-Διευθύντριες/Διευθυντές
των Σχολικών Μονάδων της 5^{ης} Ενότητας
ΔΙ.Π.Ε. Πειραιά:
4^ο, 5^ο, 6^ο, 8^ο, 9^ο, 10^ο, 12^ο, 13^ο Δ.Σ.
Κορυδαλλού, 19^ο, 20^ο & 25^ο Δ.Σ. Νίκαιας
και ιδιωτικό Δ.Σ. Μακρυγιάννη

ΚΟΙΝ.: ΔΙ.Π.Ε. Πειραιά, υπόψη Προϊσταμένης
κυρίας Αθανασίας Μειντάση

ΘΕΜΑ : «Σχέσεις Ανθρώπων στο Σχολείο & Ανάπτυξη των Παιδιών»
ΣΧΕΤ:

Αγαπητές/-οί Γονείς/Κηδεμόνες μαθητών/μαθητριών, Εκπαιδευτικοί και Διευθύντριες/Διευθυντές των σχολικών μονάδων της 5ης Ενότητας της ΔΙ.Π.Ε. Πειραιά.

Το φαινόμενο και οι μορφές της βίας (λεκτικής με φωνές, ύβρεις, απειλές είτε σωματικής) και του εκφοβισμού στα σχολεία οξύνεται και πολλαπλασιάζεται σαν άλλη μυθολογική «Λερναία Ύδρα». Μέχρι πρόσφατα γνωρίζαμε το αποτρόπαιο φαινόμενο της βίας και του εκφοβισμού, κυρίως, ανάμεσα στα παιδιά μέσα ή έξω από τα σχολεία. Πλέον το φαινόμενο της βίας έχει επεκταθεί – ευτυχώς σε μικρό βαθμό ακόμη - σε δύο νέες μορφές:

- A. Βία ανάμεσα σε γονείς οι οποίοι, εκτός ή και εντός των σχολικών μονάδων, συγκρούονται με γροθιές, απειλές, ουρλιακτά, βωμολοχίες έχοντας θεατές παιδιά, εκπαιδευτικούς ή άλλους γονείς.
B. Βία σε βάρος εκπαιδευτικών και διευθυντριών/διευθυντών σχολείων.

Πιο συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται ότι μικρός αριθμός γονέων/κηδεμόνων γνωρίζουν, έμμεσα ή άμεσα, ότι το παιδί τους λειτουργεί ως «θύτης» ασκώντας βία ή εκφοβισμό σε άλλα παιδιά, αλλά το καλύπτουν. Με αυτήν την πρακτική δεν βοηθούν το παιδί τους να κατανοεί το λάθος του ούτε να ωριμάζει, ενώ, δεν αποκλείεται να τους συμπεριφέρονται σαν να μην είναι γονείς αλλά «φίλοι» τους δίχως να τους θέτουν πλαίσια/όρια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, ουσιαστικά, να το παρακινούν σε συμπεριφορές μη αποδεκτές σε βάρος άλλων ανθρώπων όπου και εάν βρεθούν δημόσια ή ιδιωτικά (στο σχολείο στην τάξη, στα μαγαζιά, στα μέσα μαζικής μεταφοράς σε θέατρα, σε σπίτια άλλων ανθρώπων και ούτω καθεξής). Όμως λησμονούν ότι ο ρόλος τους φέρει τον όρο «γονείς» και όχι «κολλητοί» με το παιδί. Επιπλέον, οι ίδιοι -ενίοτε- επιτίθενται σε βάρος εκπαιδευτικών, διευθυντών/διευθυντριών και υποδιευθυντών/υποδιευθυντριών με βρισιές, απειλές, ουρλιακτά, εκβιασμούς ή σπανιότερα ασκούν και σωματική βία, όταν τους ενημερώνουν για μη αποδεκτή συμπεριφορά του παιδιού τους.

Ωστόσο, λίγοι άνθρωποι σε αυτήν την χώρα αγνοούν ότι πριν από 40 ή 50 χρόνια ή και παλαιότερα, γονείς και παιδιά σέβονταν τον θεσμό «Σχολείο» και τους ρόλους τους. Αντίθετα, πολλοί εκπαιδευτικοί, αν και ήταν πολύ αυστηροί ασκώντας, δυστυχώς, βία σε βάρος των παιδιών με λεκτική και σωματική βία, όμως έχαιραν εκτίμησης. Διαφορετικές συνθήκες και ψυχικά αιτήματα, δίχως αυτή η διαπίστωση να ενέχει ή να σημαίνει κανενός είδους αξιολογικό χαρακτηρισμό ή ποιοτικό ή ποσοτικό πρόσημο.

Όμως, οι καιροί άλλαξαν. Σήμερα, ευτυχώς, οι εκπαιδευτικοί άλλαξαν προς το παιδαγωγικότερο. Όμως, πλέον, υπάρχει μικρός αριθμός παιδιών τα οποία, αν και δεν ταλανίζονται από ειδικές εκπαιδευτικές ή μαθησιακές ή συμπεριφορικές ανάγκες/δυσκολίες και, ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική κατάσταση της οικογένειας, ήδη από την ηλικία του Δημοτικού Σχολείου, συμπεριφέρονται με μη επιθυμητό τρόπο σε βάρος άλλων παιδιών, εκπαιδευτικών και των γονέων τους. Ομοίως, υπάρχουν λίγοι -ευτυχώς- γονείς, οι οποίοι με άμεσο ή με έμμεσο τρόπο προετοιμάζουν τα παιδιά τους στο σπίτι με συμβουλές επιθετικής συμπεριφοράς για την επόμενη ημέρα στο σχολείο σαν να πηγαίνουν σε πόλεμο.

Έτσι, όμως, έχει αρχίσει να χάνεται το νόημα των λέξεων «μαθητής/-τρια», «γονέας/κηδεμόνας», «σχολείο», «εκπαίδευση». Πλέον, σημασία μοιάζει να έχει το «Εγώ», η «Επιθυμία μου» και τα «Δικαιώματά μου» αντί να υπάρχει μία ισορροπία ανάμεσα σε όλα αυτά με το «Εμείς» και τις «Υποχρεώσεις μου» μέσα και έξω από το Σχολείο. Ευάλωτοι, πλέον, σε κάθε μορφής βίας από λίγους γονείς και λίγα παιδιά είναι ο θεσμός «Σχολείο», οι Εκπαιδευτικοί, οι Γονείς οι οποίοι γνωρίζουν το ρόλο τους ως «γονείς» και τα Παιδιά που λειτουργούν ως «μαθητές/μαθήτριες» με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του σχολείου. Πρόκειται για ψυχική βία, η οποία, συνήθως, ξεκινά πρώτα από την οικογένεια, τροφοδοτείται από την «πληροφόρηση» και την φημολογία από κάθε είδους ΜΜΕ και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εισέρχεται στην ψυχή του παιδιού και καθημερινώς περνά το κατώφλι του σχολείου.

Φαίνεται ότι αριθμός γονέων/κηδεμόνων βρίσκεται -πιθανόν - σε σύγχυση ρόλου και θεωρούν ότι έχει μεταφέρει την ευθύνη της αγωγής και της ανατροφής του παιδιού προς το σχολείο και τις/τους εκπαιδευτικούς. Δηλαδή, πρωτίστως και κυρίως, εκπαιδευτικοί θα αναλάβουν την κύρια ευθύνη του πώς θα μεγαλώνουν τα παιδιά στα επίπεδα της ηθικής, της αξιακής, της συναισθηματικής, της κοινωνικής και της πνευματικής ανάπτυξης· αντίθετα, οι ίδιοι αρκούνται στο υλικό επίπεδο και προσπαθούν να δικαιώνουν την υπόσταση του γονεϊκού ρόλου τους μόνον με υλικές παροχές (παιχνίδια, κινητά τηλέφωνα, πάσης φύσεως δώρα κλπ.). Όταν μάλιστα, το σχολείο προσπαθεί να κάνει οριοθέτηση της συμπεριφοράς του παιδιού και να βοηθήσει για τα πραγματικά ζητήματα αυτού, τότε οι ίδιοι αυτοί λίγοι γονείς επιτίθενται στο σχολείο και το ανθρώπινο δυναμικό του, ενώ στο σπίτι στα παιδιά τους, δεν αποκλείεται, όταν τα ίδια τους ζητούν την συμβουλή τους να αδιαφορούν διώχνοντάς τα με ένα «πήγαινε στο δωμάτιό σου με έναν υπολογιστή».

Η ελληνική Βουλή, πιθανόν, λόγω των πραναφερθέντων προβλημάτων, πρόσφατα ψήφισε το Νόμο 5090/2024 (ΦΕΚ Α 30/24.2.2024) με δύο άρθρα (33 και 130) να σχετίζονται με το θέμα της βίας σε βάρος των εκπαιδευτικών και τη διαχείριση ενδείξεων παραμέλησης ή και κακοποίησης των παιδιών.

Πιο συγκεκριμένα,

Άρθρο 33

Στο άρθρο 168 του Ποινικού Κώδικα προστίθενται παρ. 4 και 5 ως εξής:

«4. Όποιος εισέρχεται σε δομές παροχής υπηρεσιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας ή προσεγγίζει κινητές μονάδες παροχής υγειονομικών υπηρεσιών άμεσης βοήθειας και με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές κατά του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, εργαζομένων, υπαλλήλων ή ασθενών διαταράσσει τη λειτουργία τους, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή και αν η πράξη συνδέεται με πρόκληση βιαιοπραγίας, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή.

5. Με τις ποινές της παρ. 4 τιμωρείται όποιος εισέρχεται σε χώρο πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και με οποιονδήποτε τρόπο, ιδίως με φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές κατά του εκπαιδευτικού προσωπικού, εργαζομένων, υπαλλήλων ή μαθητών διαταράσσει τη λειτουργία του.»

Άρθρο 130

Στο άρθρο 23 του ν. 3500/2006 (Α' 232) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στον τίτλο οι λέξεις «των εκπαιδευτικών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των επαγγελματιών», β) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, γ) προστίθεται παρ. 2Α και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23 Υποχρεώσεις των επαγγελματιών

1. Παιδαγωγός, εκπαιδευτικός, μέλος του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού ή του ειδικού βοηθητικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κοινωνικός λειτουργός, ψυχολόγος, επιμελητής, προπονητής ή γιατρός που παρέχει τις υπηρεσίες του σε ανήλικο, ο οποίος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του πληροφορείται ή διαπιστώνει με οποιονδήποτε τρόπο, ότι έχει διαπραχθεί σε βάρος ανηλίκου έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας, υποχρεούται να το αναφέρει αμελλητί στις αρμόδιες δικαστικές αρχές. Την ίδια υποχρέωση έχει ιατρός που με βάση σοβαρά αντικειμενικά ευρήματα της ιατρικής εξέτασης διαπιστώνει ότι έχει διαπραχθεί σε βάρος ενήλικου έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας.

2. Τα πρόσωπα της παρ. 1, που προβαίνουν σε αναφορά εγκλήματος ενδοοικογενειακής βίας δεν εγκαλούνται, δεν ενάγονται, δεν διώκονται πειθαρχικά, δεν απολύονται, ούτε υφίστανται άλλου είδους κυρώσεις ή δυσμενή μεταχείριση, για το περιστατικό που ανέφεραν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, παρά μόνο εάν προέβησαν εν γνώσει τους σε αναληθή αναφορά.

2.Α. Τα πρόσωπα της παρ. 1 καλούνται να εξετασθούν ως μάρτυρες κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο, μόνο αν το έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας δεν αποδεικνύεται με οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό μέσο.

3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και για τα μέλη του προσωπικού και τους Προϊσταμένους των Κέντρων Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.) του άρθρου 6 και της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4547/2018 (Α' 102).»

Ωστόσο, η νομική παράμετρος δεν αρκεί για να λύσει ή να μειώσει τις συνέπειες αυτών των προβλημάτων. Προφανέστατα υπάρχουν και άλλες παράμετροι όπως η παιδαγωγική, η εκπαιδευτική, η αναπτυξιακή, η διδακτική, η ψυχολογική, η κοινωνική/οικογενειακή, η ανθρωπολογική/εθνολογική (ως χώρα), η πολιτική και πολλές άλλες που επιδρούν στον εκφοβισμό και τη βία που ασκείται στα πλαίσια της σχολικής εκπαίδευσης. Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι οι διάφορες μορφές βίας και εκφοβισμού (μεταξύ παιδιών, μεταξύ γονέων και μεταξύ γονέων προς εκπαιδευτικούς και διευθύντριες/-ντές σχολείων) αποτελούν φαινόμενα, τα οποία επιδρούν και στην ισόρροπη συναισθηματική, την κοινωνική και την γνωστική ανάπτυξη των παιδιών. Αυτό το πρόβλημα μπορεί να μειώνεται ή και να εξαλείφεται με την Συνεργασία και την Εμπιστοσύνη Σχολείου-Οικογένειας διότι αυτές λειτουργούν – σε σημαντικό βαθμό – ως δικλίδες ασφαλείας και ελέγχου και θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην πολύπλευρη ανάπτυξη όλων των ενδιαφερομένων μερών. Πολλά μπορούν και πρέπει να υλοποιηθούν και για αυτό το λόγο προτείνονται -ενδεικτικά- τα ακόλουθα:

Α. Σύλλογοι Διδασκόντων και Σύλλογοι Γονέων στα σχολεία

αφενός να καταδικάζουν τέτοια περιστατικά, αφετέρου να προβαίνουν σε κοινές εκδηλώσεις ώστε η σχολική κοινότητα να έχει νόημα και ύπαρξη ενισχυτική προς κάθε μέλος της.

Τέτοιες ενδεικτικές προτάσεις συνεργατικών εκδηλώσεων Σχολείου-Οικογένειας μπορούν να είναι:

1. Σχολές Γονέων σε κάθε σχολείο με θεματολογία όπως:

- ✓ Πώς να συμβουλευθούν/συζητούν οι γονείς με τα παιδιά τους στο σπίτι;
- ✓ Πώς οικοδομείται η ενσυναίσθηση και η ενεργητική ακρόαση των γονέων, των παιδιών και των εκπαιδευτικών;
- ✓ Πώς να επικοινωνούν με ειλικρίνεια οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί;
- ✓ Πώς θα συνεργάζονται γονείς και εκπαιδευτικοί για να επιλύουν ένα πρόβλημα; (πώς συζητάμε και πώς όχι, ποιο είναι το πρόβλημα, ποιες ενέργειες θα κάνει το σχολείο και ποιες η οικογένεια, πώς θα μετρούμε τα αποτελέσματα);
- ✓ Πώς θα ενημερώνονται οι γονείς για την πρόοδο στη μάθηση και τη συμπεριφορά των παιδιών στο σχολείο;
- ✓ Πώς θα αναγνωρίζουν γονείς και εκπαιδευτικοί τα επιτεύγματα των παιδιών;

- ✓ Πώς να δίνω αγάπη στο παιδί;
- ✓ Πώς κάνω ενεργητική ακρόαση με το παιδί μου;
- ✓ Πώς να βοηθώ το παιδί μου να αποκτά ενσυναίσθηση;
- ✓ Με ποιους τρόπους να τονώνω την αυτοεκτίμηση και την αυτοπεποίθηση του παιδιού;
- ✓ Πώς πρέπει να αντιδράσω αν το παιδί μου κάνει bullying σε άλλα παιδιά;
- ✓ Πώς θα στηρίξω το παιδί μου αν δέχεται βία;
- ✓ Φταίνε οι γονείς του θύματος; Εάν ναι, σε τι και με ποιο τρόπο;
- ✓ Φταίνε οι γονείς του θύτη; Εάν ναι, σε τι και με ποιο τρόπο;
- ✓ Με ποιους τρόπους θα κερδίσω την σχολική ηλικία του παιδιού μου;

2. **Bazaar Χριστουγέννων ή Πάσχα ή Άνοιξης με αρωματικά φυτά.**
3. **Εκθέσεις ζωγραφικής, κεραμικής, μουσικής κλπ. με έργα των παιδιών.**
4. **Θεατρική παράσταση στο σχολείο.**
5. **Κατανόηση & Εφαρμογή του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Σχολικής Μονάδας.**

B. Πώς, πότε και τι ερωτήσεις να κάνω στο παιδί μου;

Μία ενδεικτική πρόταση:

Μετά την δουλειά σας όταν επιστρέψετε στο σπίτι έχετε ανάγκη να ηρεμήσετε και να ξεκουραστείτε δίχως να μιλάτε για αυτήν. Λογικά θέλετε να ξεκουραστείτε. Το ίδιο ισχύει, νιώθει και επιθυμεί το παιδί σας.

Γι' αυτό, σας προτείνεται να μην του κάνετε ερωτήσεις σε λάθος χρόνο, δηλαδή μετά το σχόλασμα διότι:

1. όλη την ημέρα στο σχολείο απαντούσε σε ερωτήσεις των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων,
2. τότε βρίσκεται σε ένταση (από κούραση ή χαρά ή από στενοχώρια) και είναι πιθανό να σάς μιλήσει για πράγματα και με τρόπο που θα σάς οδηγήσουν σε λανθασμένα συμπεράσματα και ενέργειες,
3. μην κάνετε γενικόλογες ερωτήσεις του τύπου «πώς πέρασες στο σχολείο σήμερα;».

Είναι προτιμώτερο να μιλήσετε με το παιδί σας, αργότερα μέσα στην ημέρα, όταν εκείνο είναι ήρεμο κάνοντάς του συγκεκριμένες ερωτήσεις για την ημέρα του στο σχολείο, όπως για παράδειγμα:

«Τι σε έκανε να γελάσεις/στενοχωρηθείς σήμερα;»

«Ποιο ήταν το ωραιότερο/χειρότερο πράγμα που σου συνέβη σήμερα;»

«Τι (δεν) σου άρεσε περισσότερο στο παιχνίδι;»

«Τι παιχνίδια έπαιξες σήμερα;»

Γ. Τι ερωτήσεις να κάνω στους εκπαιδευτικούς για τη συναισθηματική και την κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού μου;

Μία ενδεικτική πρόταση:

«Πώς πρέπει να αντιδράσω αν το παιδί μου (πιθανός «θύτης») κάνει bullying σε άλλα παιδιά;».

«Πώς θα στηρίξω το παιδί μου (πιθανό «θύμα») αν δέχεται βία;».

«Φταίμε εμείς οι γονείς αν τα παιδιά μας δέχονται λεκτική ή σωματική κακοποίηση στο σχολείο;».

«Τι ρόλο παίζει το οικογενειακό περιβάλλον;».

«Πώς μπορώ να γνωρίζω εάν με τις συμβουλές μου στο παιδί μου στο σπίτι το μετατρέπω σε «θύτη» ή «θύμα»;».

Δ. Τι είναι και πώς λειτουργεί το σχολείο με κανόνες και όρια;

Το σχολείο αποτελεί μικρογραφία της κοινωνίας.

Η κοινωνία έχει νόμους και το σχολείο έχει κανόνες για να υπάρχει οργανωμένη ζωή στις σχέσεις των ανθρώπων όλων των ηλικιών.

Εάν καταργήσουμε ή δεν εφαρμόζουμε τους κανόνες στο σχολείο, τότε όλοι θα καταπιέζουν όλους - εκπαιδευτικοί, γονείς και παιδιά - με διάφορους τρόπους.

Να κάποιες σκέψεις:

➤ Εάν κάποιο παιδί έχει διαφορά με άλλο παιδί, οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς το ενθαρρύνουμε να το αναφέρει στον/στην δάσκαλο/δασκάλα του για να εξετάσει ποια είναι αυτή η διαφορά.

➤ Εάν γονέας επιχειρεί να παρέμβει σε άλλο παιδί για να «προστατέψει» το παιδί του, αυτό που θα καταφέρει είναι να απομονώσει το ίδιο το παιδί του από τους συμμαθητές/συμμαθήτριές τους. Σε κάθε περίπτωση, οι γονείς δεν επιτρέπεται να ενοχλούν άλλα παιδιά.

➤ Εάν κάποιος γονέας έχει διαπροσωπικές διαφορές με άλλο γονέα, αυτές πρέπει να λύνονται, πάντοτε ειρηνικά, έξω από το σχολείο.

➤ Εάν οι γονείς έχουν διαπροσωπικές διαφορές μεταξύ τους και επηρεάζουν αρνητικά τα παιδιά τους, τότε μπορεί τα παιδιά να αλλάζουν στάσεις για συμμαθητές τους και να δημιουργούνται προστριβές μεταξύ τους δίχως σοβαρό λόγο.

➤ Εάν γονέας ενθαρρύνει το παιδί του να ασκεί βία σε άλλο παιδί με το πρόσχημα της «άμυνας», όποτε εκείνο θεωρεί ότι του ασκεί βία κάποιο άλλο παιδί, αδιαφορώντας για τον κανονισμό λειτουργίας του σχολείου, ο οποίος ορίζει ότι αυτά τα περιστατικά πρέπει να αναφέρονται στους εκπαιδευτικούς, τότε ο γονέας μαθαίνει στο παιδί του να προβαίνει σε αυτοδικία με ολέθρια αποτελέσματα για το ίδιο όταν μπει στην εφηβεία και στην ενήλικη ζωή, αλλά και για τους άλλους ανθρώπους που θα ζουν κοντά του.

➤ Το σχολείο δεν επιτρέπει στα παιδιά να κτυπούν άλλα παιδιά νομίζοντας ότι θα ασκούν βία δίχως έλεγχο.

➤ Εάν οι εκπαιδευτικοί ή η σχολική διεύθυνση καλούν γονέα/κηδεμόνα για να του υποδείξουν κάποιο πραγματικό ζήτημα ή πρόβλημα σχετικό με τη συμπεριφορά ή με τη μάθηση του παιδιού του, εκείνος δεν χρειάζεται να κατηγορεί το σχολείο ούτε να διατυπώνει δικαιολογίες όπως:

• «Παιδιά είναι. Αν κτυπήσουν κάποιο παιδί δεν πειράζει» ή

• «Το παιδί μου πρέπει να είναι ζωηρό και όχι παθητικό» ή

• «Όταν το βαράνε του έχω πει να βαράει» ή

• να αναρωτιούνται «Μόνο το παιδί μου βρίζει ή κτυπάει;».

➤ Εάν οι γονείς/κηδεμόνες ακούν προσεκτικά τις υποδείξεις/συμβουλές/προτάσεις του σχολείου για το πραγματικό ζήτημα του παιδιού τους και τις εφαρμόζουν για να βοηθηθεί το παιδί, τότε υπάρχει όφελος για όλους.

➤ Εάν γονέας/κηδεμόνας έχει παράπονο από εκπαιδευτικό πρέπει να ακολουθεί την πολιτική διαχείρισης παραπόνων του σχολείου απευθυνόμενος πρώτα σε αυτόν/αυτήν με σεβασμό και ενεργητική ακρόαση.

➤ Εάν γονέας μιλά προσβλητικά σε εκπαιδευτικό ή στη διεύθυνση του σχολείου και, μάλιστα, μπροστά στο παιδί του, τότε τουλάχιστον τρεις συνέπειες, μπορεί να προκαλεί ο ίδιος σε αυτό:

-Το παιδί να ντρέπεται για τη συμπεριφορά του γονέα του στο σχολείο.

-Το παιδί να θεωρεί ότι, αφού ο γονέας του συμπεριφέρεται με φωνές και προσβολές, έτσι πρέπει και μπορεί να κάνει το ίδιο.

-Το παιδί να πιστέψει ότι η επιθυμία του έχει τη μέγιστη σημασία και να καταπιέζει τους πάντες στο σχολείο, στο σπίτι και αλλού.

➤ Με λίγα λόγια, συστήνεται οι γονείς να βοηθούν τα παιδιά θέτοντας σε αυτά όρια με αγάπη και κατανόηση αλλά και με σεβασμό στο θεσμό του σχολείου, έχοντας στο νου, πάντοτε, ότι η οικογένεια αποτελεί τον κύριο και βασικότερο παράγοντα αγωγής και ανατροφής των παιδιών.

Ε. Παιδιά, Γονείς, Εκπαιδευτικοί, Σχολεία

διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τις δυνατότητες και τις ανάγκες τους, την προσωπική τους ιστορία και την υποστήριξη που λαμβάνουν, κυρίως, από την οικογένεια.

ΣΤ. Η μη επιθυμητή συμπεριφορά κάποιου παιδιού οφείλεται σε αιτίες, οι οποίες το ταλανίζουν.

**Ζ. Τρία βασικά Προσδοκώμενα αποτελέσματα (Στόχοι) για κάθε Παιδί:
Υγεία, Ασφάλεια, Ανάπτυξη (σωματική, συναισθηματική, κοινωνική και γνωστική).**

Η. Τα Προσδοκώμενα Αποτελέσματα της Εκπαίδευσης ως άλλη «Επένδυση»:

- Επιτυγχάνονται δύσκολα,
 - Παίρνουν πολύ χρόνο,
 - Απαιτούν μικρά βήματα,
 - Ζητούν ψυχραιμία παιδιών - γονέων/κηδεμόνων – εκπαιδευτικών,
 - Δίνουν Νόημα στην Ανθρώπινη Ζωή.
-

Θ. Γονείς/Κηδεμόνες και Εκπαιδευτικούς χρειάζονται συνεργατική στήριξη, προκειμένου να στηρίξουν τα Παιδιά.

Ι. Κάθε ημέρα οι Εκπαιδευτικοί και το Σχολείο για τους Γονείς/Κηδεμόνες

- ✚ **Κατανοούν την ανησυχία τους** όταν τους εμπιστεύονται κάθε ημέρα την υγεία, την ασφάλεια και την ανάπτυξη των παιδιών τους μέχρι το σχόλασμα.
 - ✚ **Εντάσσουν τις Συναντήσεις Σχολείου-Γονέων/Κηδεμόνων** στα πλαίσια συνεργασίας και αλληλοστήριξης αυτών με τους ίδιους στόχους.
 - ✚ **Διερευνούν τις ανάγκες των παιδιών**, καταρτίζουν ανάλογα προγράμματα, αξιολογούν και επανασχεδιάζουν ό,τι δεν λειτουργεί, πάντοτε ανάλογα με τα μέσα στήριξης από την Πολιτεία και τις διαφορετικές προσωπικότητες των Γονέων/Κηδεμόνων.
 - ✚ **Αναγνωρίζουν την αξία των γνώσεων τους για το παιδί τους** και τις χρειάζονται.
 - ✚ **Επιζητούν την αμφίδρομη, ειλικρινή και αμοιβαία επικοινωνία με τα Παιδιά και τους Ίδιους.**
 - ✚ **Δημιουργούν τις συνθήκες δεκτικού κλίματος στο σχολείο** ώστε όλα τα παιδιά να νιώθουν το ανήκειν σε αυτό.
 - ✚ **Επιδιώκουν και Οικοδομούν την ειρηνική συνύπαρξη μέσα σε παιδαγωγικά πλαίσια ορίων, κανόνων, ρουτινών συμπεριφοράς - κοινά για όλα τα Παιδιά.**
 - ✚ **Στοχεύουν στην κοινή προσπάθεια Σχολείου-Οικογενείας, ώστε κάθε Παιδί να ωριμάζει σταδιακά μαθαίνοντάς τους τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.**
 - ✚ **Επιθυμούν να τους ρωτάτε με ευγένεια** (όπως για παράδειγμα μιλάτε σε ένα/μία ιατρό ή δικηγόρο) **για το «τι», το «πώς», το «πού», το «ποιοι», το «πότε», το «πόσο» και το «γιατί» της μάθησης και της συμπεριφοράς του παιδιού σας και να τους ζητάτε πρακτικές συμβουλές ενίσχυσης του παιδιού στο σπίτι.**
-

ΙΑ. Κάθε Ημέρα Εκπαιδευτικοί και Σχολείο ζητούν από τους Γονείς/Κηδεμόνες στο Σπίτι να

- ❖ μιλάτε κάθε ημέρα στα Παιδιά σας για τα θετικά και τα αρνητικά ως προς την συμπεριφορά και τη μάθησή τους στο σχολείο,
- ❖ μην προσβάλλετε τις/τους εκπαιδευτικούς του παιδιού σας ενώπιον του παιδιού σας, εάν δεν γνωρίζετε όλες τις λεπτομέρειες κάποιου συμβάντος ή λόγου τους στην τάξη,

- ❖ να τους υπόσχεσθε ότι δεν θα εισέρχεστε στο σχολείο και με οποιονδήποτε τρόπο δεν θα προβαίνετε σε φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές κατά του εκπαιδευτικού προσωπικού, εργαζομένων, υπαλλήλων ή μαθητών διαταράσσοντας τη λειτουργία του (βλ.λ. άρθρο 33 του Ν.5090/2024),
- ❖ τους μιλάτε για την αξία της εκπαίδευσης στο Σχολείο,
- ❖ επικοινωνείτε με σεβασμό απέναντι στην σχολική διεύθυνση και κάθε εκπαιδευτικό ακολουθώντας τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του σχολείου, όταν επιθυμείτε να υποβάλλετε παράπονο ή δυσαρέσκειά σας ακολουθώντας την εξής σειρά:
 - ❖ α) Εκπαιδευτικός, β) Διευθύντρια/-ντής, γ) Σύμβουλος Εκπαίδευσης, δ) Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά,
- ❖ ακολουθείτε τις οδηγίες της/του εκπαιδευτικού και της σχολικής διεύθυνσης για την μάθηση και την συμπεριφορά μόνον του παιδιού σας – όχι των άλλων,
- ❖ ορίζετε εφικτά, απλά, κατανοητά καθήκοντα για το παιδί σας,
- ❖ να συμφωνείτε με το παιδί σας για το πώς επιλύονται τα ζητήματα ειρηνικά και δημοκρατικά,
- ❖ του μαθαίνετε την αξία της ευθύνης με το αντίστοιχο καθημερινό παιδαγωγικό παράδειγμά σας,
- ❖ οργανώνετε την διαδικασία μάθησης στην οικογένειά σας σαν να είναι ένα «άλλο σχολείο» με δράσεις μάθησης των παιδιών,
- ❖ μην συζητάτε για τα παιδιά άλλων γονέων/κηδεμόνων ούτε για τους γονείς/κηδεμόνες τους διότι αυτό δεν βοηθά κανέναν και καμμία,
- ❖ μην εμπιστεύεστε τις φήμες και τις «ειδήσεις» που διαδίδονται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του τύπου: «ποιος είπε τι ...», «τι έκανε σε ποιον...», «πώς το έκανε ...» και άλλα παρόμοια,
- ❖ ελέγχετε τον εξωσχολικό χρόνο του παιδιού (tv, internet, μελέτη), τις απουσίες του, τις ώρες ύπνου και να αφιερώνετε ποιοτικό χρόνο για την επικοινωνία μαζί του,
- ❖ μην ξεχνάτε ότι «Κύριοι Εκπαιδευτικοί για την Προσωπικότητα των παιδιών είναι οι: Γονείς»,
- ❖ τα παιδιά επιτυγχάνουν περισσότερους στόχους όταν Σχολείο και Οικογένεια συνεργάζονται,
- ❖ οι γονείς βοηθούν αποτελεσματικότερα το παιδί όταν γνωρίζουν τους μαθησιακούς τύπους του παιδιού, τις δυνατότητες και τις ανάγκες καθώς και τους στόχους του σχολείου για την Μάθηση και την αποδεκτή Συμπεριφορά,
- ❖ μην μεταφέρετε το ενδεχόμενο άγχος σας στο παιδί,
- ❖ η ψύχραιμη καθοδήγηση αρκεί,
- ❖ κάθε ημέρα να δείχνετε ευγένεια μπροστά στα παιδιά σας (όταν μιλάτε στο κινητό, μεταξύ σας, με άλλους ανθρώπους),
- ❖ ξεχάστε τους τρόπους μάθησης που είχατε όταν πηγαίνατε στο σχολείο πριν από αρκετά χρόνια, διότι τότε η ζωή ήταν πολύ διαφορετική (όχι απαραίτητα καλύτερη),
- ❖ να συμμετέχετε στις συγκεντρώσεις γονέων/κηδεμόνων αλλά και του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων του σχολείου,
- ❖ δείξτε χαρά, περηφάνια, επιβράβευση στο παιδί σας,
- ❖ διάβασμα κάθε μέρα στο σπίτι, στον ίδιο χώρο και την ίδια ώρα,
- ❖ μελετάτε εξωσχολικά βιβλία,
- ❖ μην κάνετε εσείς όσα μπορεί να κάνει μόνο του-δίνετε του πρωτοβουλίες,
- ❖ προσπαθείτε να βοηθάτε το παιδί σας να αναπτύξει τις 4 βασικές δεξιότητες για τους πολίτες της Ευρώπης του 21^{ου} αιώνα: **Επικοινωνία, Συνεργασία, Κριτική Σκέψη, Δημιουργικότητα,**
- ❖ ορίστε και τηρήστε μαζί με το παιδί συγκεκριμένους, μετρήσιμους, εφικτούς, συγκεκριμένους και χρονικά προσδιορισμένους κανόνες και ρουτίνες, αλλιώς στην εφηβεία αυτούς θα τους ορίζει κάποια «παρέα» από την οποία θα είναι δύσκολο το έφηβο παιδί να ξεφύγει...

IB. Δύο Σενάρια για την Επιτυχημένη Συνεργατική Στήριξη Παιδιού από την Οικογένεια & το Σχολείο...

... ΤΟ ΚΑΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ή Πώς να καταστραφεί ένα Παιδί ...

-Εάν οι γονείς/κηδεμόνες

- δεν προσφέρουν χρόνο και ενέργεια στα παιδιά τους,
- είναι απόντες από την ψυχική ζωή των παιδιών,
- δίνουν ως αντάλλαγμα παροχές και

ο δεν δείχνουν ήρεμα, ψύχραιμα και αγάπη κοινά αποδεκτούς κανόνες/υποχρεώσεις/ευθύνες και τα δικαιώματα και ανεκτικότητα και

-Εάν οι **εκπαιδευτικοί**

- ο δεν παιδαγωγούν,
- ο δεν εμπνέουν,
- ο αλλά απλώς καλύπτουν τη διδακτέα ύλη,

Τότε:

- μεγαλώνουμε αυτοκατεστραμμένους και καταστροφικούς τυράννους
- με μία απέραντη επιθυμία να επικρατούν σε βάρος άλλων,
- να έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση με μοναξιά δίχως νόημα και ελπίδα,
- να υπακούν στην εφηβεία σε ό,τι τους λένε άλλοι,
- να ζουν δίχως αξίες και κριτήρια εντιμότητας.

... ΤΟ ΚΑΛΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ως ΧΡΕΟΣ της Οικογένειας και του Σχολείου:

Τα παιδιά έχουν ανάγκη να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν κανόνες και δικαιώματα για να νιώθουν ότι ανήκουν κάπου σταθερά και να ωριμάζουν σταδιακά και σταθερά.

Γι' αυτό προσπαθούμε να δείχνουμε και διδάσκουμε - Γονείς/Κηδεμόνες και Εκπαιδευτικοί:

- αξίες ηθικές για τον εαυτό και τους άλλους ανθρώπους
- ελευθερία στη δημιουργικότητα κάθε παιδιού και
- σεβασμός στο είναι αντί του φαίνεσθαι μας και στις ανάγκες των άλλων.

Γιατί η δυστυχία δεν ξεχωρίζει πλούσια ή φτωχά παιδιά...

Κλείνοντας, όλα τα ανωτέρω μπορούν να τεθούν σε οιαδήποτε καλόπιστη κριτική, ωστόσο, αποσκοπούν στην προσπάθεια και την προσδοκία να επιτευχθούν καλύτερη κατανόηση και συνεργασία όλων προς όφελος της ανάπτυξης κάθε παιδιού.

Με εκτίμηση,

Βασίλειος Αναγνώστου

Σύμβουλος Εκπαίδευσης (ΠΕ70) 5ης Ενότητας Σχολικών Μονάδων της ΔΙ.Π.Ε. Πειραιά